

بسم الله الرحمن الرحيم

پروپوزال نویسی

Last Edited: 03/15/2017



محمد حسین یکتا

- دانشجو کارشناسی پیوسته رادیولوژی
- سردبیر علمی مجله سلام پرتوکار انجمن رادیولوژی ایران
- دبیر کمیته تحقیقات دانشجویی شرق گیلان
- دبیر انجمن علمی رادیولوژی دانشگاه علوم پزشکی گیلان
- پژوهشگر دانشگاه ع.پ. ارتش ج.ا. ایران

پرو فایل در Google Scholar:

<https://scholar.google.com/citations?user=jBw15MoAAAAJ&hl=en>

E-Mail:

YektaKooshali.mh@gums.ac.ir

YektaKooshali.mh1995@yahoo.co.uk

YektaKooshali.mh@gmail.com

Tel:

+989014782114

Telegram:

[Telegram.me/yekta_mh_1995](https://t.me/yekta_mh_1995)

راه های ارتباطی:

پروپوزال:

طرح تحقیق، مهم ترین و اصلی ترین بخش یک کار تحقیقی و پژوهشی است، طرح تحقیق (Proposal) اصل تحقیق نیست، بلکه طرح اولیه و طرح پیشنهادی تحقیق است، طرح تحقیق در واقع شبیه طرح اولیه و پیشنهادی یک ساختمان است که توسط ارشیتکت (پژوهشگر یا محقق) ارکان اصلی آن طراحی و محاسبه شده و به صورت نقشه و ماکت ساختمان در آمده است و چنانچه یک مهندس خبره (استاد راهنما) به آن نگاه کند، بتواند ساختمانی را (پژوهشی را) که بر اساس این نقشه شکل می گیرد، از قبل برای خود تجسم کند. پژوهشگری که قصد تحقیق دارد، ابتدا باید برای پژوهش مورد نظر خود طرح تحقیق بنویسد. طرح تحقیق در واقع نقشه انجام تحقیق است و راهنمای محقق برای عملیاتی کردن و اجرای تحقیق است.

مدت زمان لازم برای نوشتن یک پروپوزال قابل قبول:

- ▶ انتخاب عنوان ---< ۲ روز
 - ▶ سرچ مقاله ---< ۱ روز
 - ▶ نوشتن بررسی متون ---< ۱ رروز
 - ▶ نوشتن بیان مسئله ---< ۲ رروز
 - ▶ نوشتن اهدا و فرضیات ---< ۱ رروز
 - ▶ نوشتن روش اجرا ---< ۱ رروز + مشورت با اساتید با تجربه + خواندن روش اجرا های سایر مقالات مشابه
 - ▶ تکمیل سایر بخش ها ---< ۱.۵ رروز
 - ▶ بارگذاری در سامانه RTS ---< ۳۰ دقیقه
- نهایتاً = ۹.۵ روز + ۳۰ دقیقه ---< مدت زمان نوشتن پروپوزال در حد کلاس بالای دانشجویی

اجزای تشکیل دهنده پروپوزال :

- ▶ موضوع تحقیق
- ▶ بیان مسئله و ضرورت تحقیق
- ▶ بررسی متون
- ▶ منابع مأخذ
- ▶ اهداف و فرضیه ها
- ▶ روش ها و ابزار های تحقیق
- ▶ تکمیل جداول پایانی
- ▶ بخش های مالی

آموزش نوشتن پروپوزال در ۱۰ گام

گام اول:

انتخاب عنوان مناسب

- حتما و حتما و حتما با استاد خود در این مورد مشورت کنید.
- موضوع انتخابی خود را عادی در WWW.Google.com و Scholar.Google.com سرچ نمایید تا از عدم موضوع کاملا مشابه اطمینان نسبی حاصل نمایید.
- سرچ در سایت های فوق الذکر این امکان را به شما می دهد تا به اهمیت موضوع پروپوزالتون پی ببرید که آیا موضوع شما در بورس هست یا نه.
- شیوه ای بسیار جدید و معتبر: استفاده از [ESI TOP Papers](#) (محصول نوین شرکت تامسون رویترز (ISI)) (صفحه ۹)
- بررسی آمار های جدید در سایت های آماری (یک نمونه مثال صفحه ۱۰)

100

Eligible Top Papers

☐ Highly Cited Papers (216)

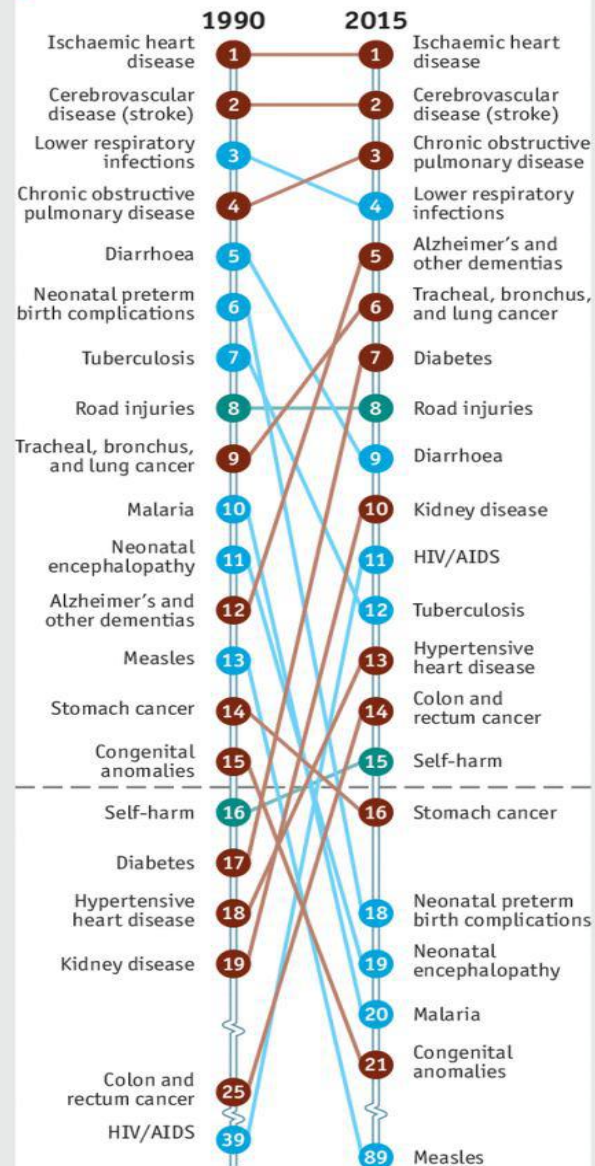
☐ Hot Papers (19)

[Refine](#)

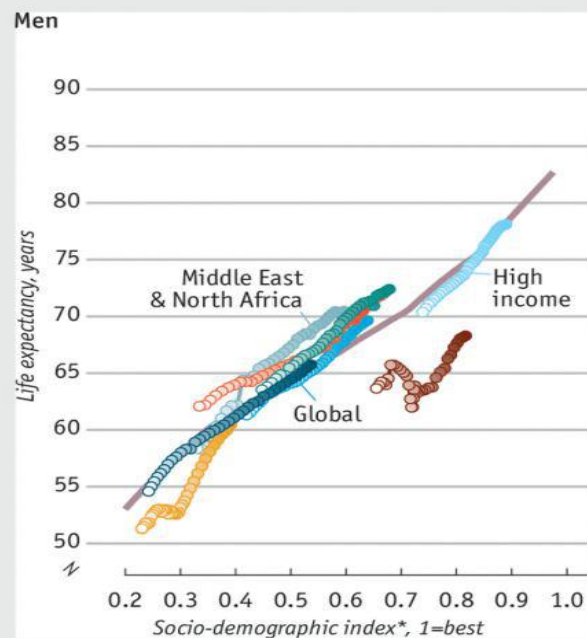
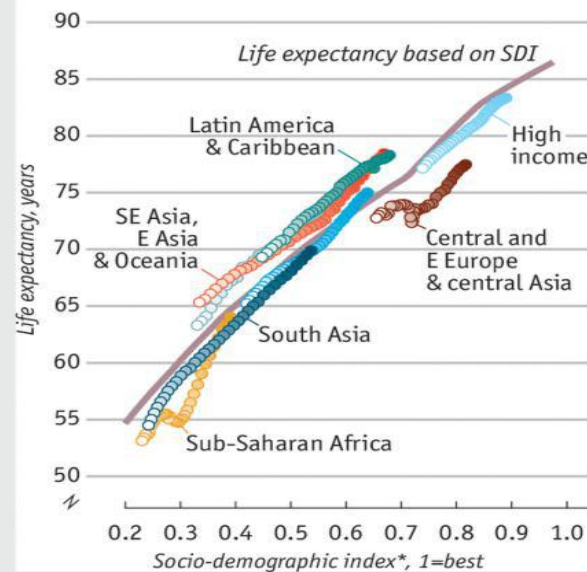
Live longer and prosper

Leading causes of death

- Non-communicable diseases
- Injuries
- Communicable, maternal, neonatal, & nutritional diseases



Life expectancy and socio-demographic index (SDI)* 1980-2015, women



*Measure of education, fertility rate and income

10

آماري که دیشب روی سایت گذاشته شده:

The global burden of disease

Reference:

<http://www.economist.com/blogs/graphicdetail?page=1>

معیارهای WHO در انتخاب یک طرح تحقیقاتی (۲۰۱۶):

- (۱) مناسبت
- (۲) اجتناب از دوباره کاری
- (۳) قابلیت اجرا
- (۴) مقبولیت سیاسی
- (۵) هزینه-اثر بخشی
- (۶) فوریت نیاز به داده ها

Reference: <http://www.who.int/alliance-hpsr/callsforproposals/en/>

عنوان تحقیق:

عنوان با توجه به نکات ضروری زیر تعیین و انتخاب شود:

- ۱- عنوان تحقیق نه خیلی کوتاه، نه خیلی طولانی، بلکه مختصر، جامع، رسا و غیر سئوالی باشد.
- ۲- در ابتدای عنوان از واژه هایی چون: **بررسی، ارائه الگو، مطالعه، طراحی، تحلیلی بر، تبیین و** استفاده شود.
- ۳- در عنوان تحقیق به نوعی **متغیرهای مستقل و وابسته** نشان داده شوند.
- ۴- موضوع تحقیق باید **نو و جدید** باشد.
- ۵- عنوان پژوهش باید **ارزش** تحقیق داشته باشد.
- ۶- پژوهشگر باید **توان انجام** تحقیق را داشته باشد.
- ۷- موضوع تحقیق در **حوزه کاری و تخصصی** پژوهشگر باشد.
- ۸- موضوع پژوهش باید به گونه ای باشد که جامعه به انجام تحقیق در مورد آن نیازمند باشد و پژوهش بتواند با نتایج خود مشکلی را از جامعه برطرف کند.
- ۹- پژوهشگر به عنوان تحقیق و انجام پژوهش در مورد آن **میل و علاقه** داشته باشد.
- ۱۰- موضوع تحقیق باید عملی و اجرایی بوده و قابلیت انجام تحقیق را داشته باشد.
- ۱۱- عنوان تحقیق باید به گونه ای باشد که هدف های تحقیق را بیان کند.
- ۱۲- بهتر است در عنوان تحقیق، **قلمرو مکانی و محدوده زمانی** پژوهش مشخص گردد.

نکاتی که در عنوان حتما
می بایستی ذکر شود

- ❖ چه چیزی را می خواهیم بررسی کنیم؟؟
- ❖ در چه جامعه ای؟؟
- ❖ در کجا؟؟؟
- ❖ در چه زمانی؟؟؟

نمونه از عنوان:

- بررسی میزان رعایت تکنیک صحیح به کار بردن سند اداری در بخش های مراقبت ویژه، اورژانس و اتاق عمل مراکز آموزشی درمانی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه ۱۳۹۰
- بررسی میزان علاقه مندی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی نسبت به رشته ی تحصیلی و آینده ی شغلی خود در سال ۱۳۹۴
- بررسی دانش و نگرش پرستاران شاغل در بخش های مراقبت های ویژه درباره ی دلیریوم در مراکز آموزشی درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی گیلان در سال ۹۳
- بررسی ارتباط مدت زمان انتظار قبل از عمل جراحی با اضطراب بیماران در بخش ارتوپدی مرکز آموزشی درمانی پورسینا در سال ۱۳۹۲
- بررسی اضطراب امتحان و عوامل مرتبط با آن در دانشجویان پرستاری و مامایی دانشکده شهید بهشتی رشت در سال ۱۳۹۲
- بررسی خصوصیات دموگرافیک و بالینی بیماران مبتلا به فیبرومیالژی مراجعه کننده به درمانگاه روماتولوژی بیمارستان رازی رشت از سال ۱۳۹۰-۱۳۹۲
- بررسی فراوانی انواع علل مسمومیت، یافته های بالینی در بیماران مراجعه کننده به بخش اورژانس بیمارستان رازی رشت طی سال ۱۳۸۹-۱۳۹۰

ترجمه عنوان به انگلیسی

▶ ترجمه کلمه به کلمه عنوان فارسی

▶ استفاده از واژگان رایج:

Assessing ▶

Assessment of ▶

A Survey of ▶

Determination of ▶

Evaluation of ▶

Comparison of ▶

▶ A Comparative Study of(on)

مثال:

بررسی موانع برقراری ارتباط موثر با بیمار سالمند از دیدگاه پرستاران شاغل در بیمارستانهای وابسته به دانشگاه علوم پزشکی گیلان در سال ۱۳۹۳

Assessing on Barriers of effective communication between nurse- elderly patient's through nurses viewpoint, those working in Gulanian governmental hospitals in 2014.

گام دوم:

جست و جوی دقیق در پایگاه های اطلاعاتی

1. استفاده از عملگرهای بولین : AND، OR و NOT
2. جست و جو مقدماتی: در گوگل اسکالر
3. جستجوی پیشرفته: در PubMed، Scopus، Web Of Science
4. جست و جوی تکمیلی: در Science Direct و Springer
5. انتقال مقالات مرتبط به کتابخانه اندنوت
6. مطالعه کلی بعضی از جدیدترین مقالات و حذف مقالات نا مرتبط

نکات

- سرچ بعضی از لغات نیازمند دانستن واژه **MESH** آنهاست، حتما بررسی شود.

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed>

- حتما واژگان کلیدی عنوان پروپوزال بصورت انگلیسی هم سرچ شود.

نکته بسیار مهم

► هر چقدر سرچ مقالات مرتبط با موضوع کاری بیشتر باشد ما را در تکمیل سایر بخش ها کمک خواهد کرد و پروپوزال را دقیقتر و سریعتر خواهیم نوشت.

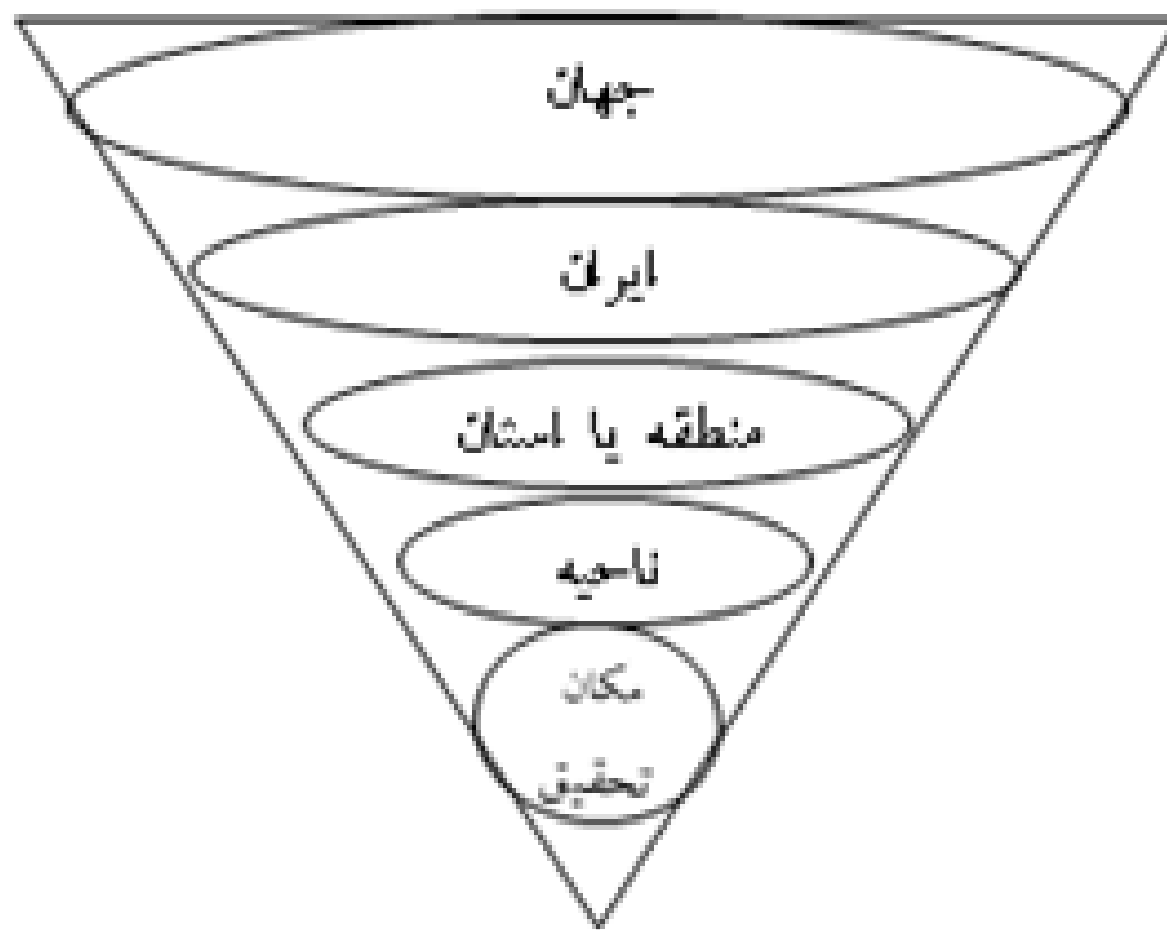
گام سوم: بررسی متون

چرا با بررسی متون، نوشتن پروپوزال را شروع کنیم؟؟؟؟؟؟؟

هدف از بررسی متون

- محقق اینجا نشون میده تو زمینه ی مورد نظرش از پیشرفت ها و مطالعات خبر داره
- لازم نیس همه ی مطالعه های انجام شده به تفصیل پشت هم ردیف شن. فقط کافیه روش تحقیق چند تا پژوهش شبیه به موضوع مورد نظرمون و مهمترین نتایجشون بازنگری بشن.
- کمک به فهم بیشتر موضوع تحقیق
- اطلاع از کارهای قبلی و در نتیجه الگو گرفتن واسه کار خودمون
- جلوگیری از دوباره کاری
- حتی کمک به نوشتن مقاله ی کارمون!

شیوه تدوین تحقیقات انجام شده



نحوه نوشتن بررسی متون:

استفاده از فرمول کاربردی زیر:

“نام خانوادگی نویسنده اول” و همکاران در سال (سال انجام تحقیق) در مطالعه ای (نوع مطالعه) با عنوان (عنوان مقاله) که با هدف بررسی (هدف از انجام تحقیق) که بر روی (تعداد جامعه پژوهش) از (جامعه پژوهش) انجام شد بیان داشتند که (نتایج تحقیق را بیان می توانید - برای راحتی کار نتایج مهم نوشته شده در ابستراکت را بیان کنید و سایر نتایج را از بخش یافته های مقاله بنویسید-)؛ **نمونه:**

► یکی از موارد پروپوزال بنده که تصویب شده:

“جلالوندی” و همکاران در سال ۲۰۱۵ در مطالعه مورد شاهی با عنوان “مقایسه شیوع علائم سندرم بیماری های تاریک خانه بین پرتونگاران و پرستاران بخش های مراقبت های ویژه بیمارستان های منتخب دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه در سال ۱۳۹۳” با استفاده از پرسشنامه به بررسی میزان شیوع علائمی بانام سندرم بیماری های تاریک خانه بین پرتوکاران پرداختند. در این مطالعه ۵۰ نفر پرتوکار با میانگین سنی 34.4 ± 9.4 به عنوان گروه مورد و ۵۰ نفر پرستار با میانگین سنی 29.9 ± 5.8 به عنوان گروه شاهد مورد سؤال قرار گرفتند. در این پژوهش عارضه های سردرد ($P=0.04$)، سوزش چشم ($P=0.02$) و درد چشم ($P=0.01$) با نوع شغل (پرتونگاری) ارتباط معناداری داشتند.

نکته:

- ▶ سعی شود مقالات جدیدتر **۵ تا ۷ سال اخیر**، آورده شود.
- ▶ حتما **به مواردی که در خارج از کشور** کار شده است ذکر شود. اهمیت کار را چند برابر افزایش می دهد. و دانشگاه کمبود انجام این تحقیق را در خود بیشتر احساس می کند.
- ▶ **نباید نظر شخصی** را در این بخش اعمال کنیم، صرفا یافته های دیگران را گزارش می کنیم.
- ▶ حتما و حتما بعد از بررسی و اتمام هر مقاله در بررسی متون، بدان **رفرنس** داده شود.

در اینجا اندنوت و مندلی کار شما را راحت تر و سریعتر می کند.

گام چهارم: بیان مسئله

این بخش اولین قسمت یه پروپوزال است که ما رو با کل مسئله ی مورد تحقیق، چطور مطرح شدنش، و همینطور چطور بررسی شدنش آشنا می کند

در نوشتن این بخش همواره این سوال را در ذهن داشته باشیم و با توجه بدان بنویسیم:

«چرا باید این مطالعه انجام بشود؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟؟!!!!!!»

مطالبی که باید در بیان مسئله مطرح بشوند: (معیار استاندارد WHO-2016)

1. تعریف مشکل
2. اهمیت مشکل با ارائه ی آمار در دسترس
3. نحوه ی برخورد با مشکل، راه حل ها و خدمات موجود
4. عوارض ناشی از تداوم این مشکل ها
5. معرفی عوامل مؤثر بر موضوع
6. تناقض های موجود
7. توضیح اینکه تو این پژوهش چه کاری قراره انجام شود
8. فواید اجرای طرح

مراحل ۱ تا ۶ باید بر مبنای مطالعات گذشته و با ذکر مرجع باشند اما قسمت های ۷ و ۸ نیازی به رفرنس نیست.

نکته بسیار مهم:

در بیان مسئله تا می توانید با استفاده از مطالعات قبلی و رفرنس موضوع را بحرانی جلوه دهید و آنقدر ضرورت تحقیق را به شکل های متفاوت بیان کنید تا داور را مجاب به تایید پروپوزال و مقاله کنید و دانشگاه در این فکر فرو رود که چرا این موضوع به این مهمی در دانشگاه مورد انجام نشود؟

نکته:

- ▶ پرگویی نشود (کمتر از ۱۰۰۰ کلمه)
- ▶ ذکر موارد زیر:
- ▶ اهمیت موضوع
- ▶ میزان شیوع
- ▶ آیا مطالعه مشابه موضوع ما صورت گرفته؟ چه ضرورتی دارد که ما هم تکرار کنیم؟
- ▶ نتیجه حاصل چه کمکی به حل معضل می کند آیا می تواند موثر باشد؟؟؟
- ▶ آیا راهکار مناسبی ارائه می کنید؟
- ▶ در بیان مسئله از کل به جز صحبت شود
- ▶ **حتما حتما پارافرایزینگ و مباحث اخلاقی و سرقت ادبی مورد توجه قرار گیرد.**

اهمیت و ضرورت موضوع تحقیق

در این مورد پژوهشگر باید مشخص کند که موضوع تحقیق چه اهمیتی دارد و ضرورت انجام این پژوهش چیست و نتایج آن در چه زمینه ای از اهمیت بیشتری برخوردار است.

- ▶ - اهمیت این تحقیق در ارتباط با نظریه های موجود چیست؟
- ▶ - نتایج این تحقیق در غنا بخشیدن به ادبیات موضوع چه نقشی دارد؟
- ▶ - نقش نتایج تحقیق در ارائه مدل، الگو، نظریه جدید یا توسعه و بسط نظریه های قبلی چگونه است؟
- ▶ - اهمیت نتایج تحقیق برای مدیران و برنامه ریزان چیست؟
- ▶ - نتایج مثبت این تحقیق در ابعاد آموزشی و پژوهشی چه اثری دارد؟
- ▶ - نتایج مثبت این تحقیق در ابعاد پژوهشی چگونه است؟

کل به جز؟؟؟؟؟

توجه به متن نمونه...

در این بخش هر کس که انشا دبیرستان و
راهنماییش 😊 خوب بود برنده است.

گام پنجم: اهداف و فرضیات

اهداف تحقیق:

اهداف تحقیق می تواند به دو صورت کلی و ویژه مطرح شوند:

الف-هدف کلی

هدف کلی مستقیماً از موضوع تحقیق مشتق می شود.

ب-اهداف ویژه

- ▶ این هدف ها از مسئله پژوهش و از اهداف کلی مشتق می شوند.
- ▶ اگر از پرسش نامه استفاده می کنید متغیر های هر بخش ها مورد مقایسه و بررسی قرار می گیرند
- ▶ این اهداف تصریح می کنند که در این تحقیق چه چیزی انجام می شود و چه چیزی انجام نمی شود.

اهداف تحقیق:

ج - هدف کاربردی

همان بخش انتهایی بیان مسئله (ضرورت تحقیق و پیامد نتایج حاصل از پژوهش ما) می باشد.

فرضیه یا سوالات پژوهش:

- ▶ همان اهداف ویژه را سوالی کنید
- ▶ و یا بر اساس اهداف ویژه فرضیه نوشته شود.
- ▶ دقت شود تعداد اهداف ویژه و فرضیات مشابه باشد.

توجه: صحت (تایید) یا عدم صحت فرضیه (رد) در محک آزمایش و مطالعه و تحقیق تعیین می شود، لذا پژوهشگر حق ندارد از قبل و بطور جانبدارانه در پی تأیید آن باشد و باید بداند رد یا تأیید فرضیه هیچ گونه اثر منفی برای پژوهش و پژوهشگر ندارد.

Quick Over-View

اجزای تشکیل دهنده پروپوزال :

- ▶ موضوع تحقیق
- ▶ بیان مسئله و ضرورت تحقیق
- ▶ بررسی متون
- ▶ منابع مأخذ
- ▶ اهداف و فرضیه ها
- ▶ روش ها و ابزار های تحقیق
- ▶ تکمیل جداول پایانی
- ▶ بخش های مالی

بررسی متون:

- ▶ سعی شود مقالات جدیدتر **۵ تا ۷ سال اخیر**، آورده شود.
- ▶ **حتما به مواردی که در خارج از کشور** کار شده است ذکر شود. اهمیت کار را چند برابر افزایش می دهد. و دانشگاه کمبود انجام این تحقیق را در خود بیشتر احساس می کند.
- ▶ **نباید نظر شخصی** را در این بخش اعمال کنیم، صرفا یافته های دیگران را گزارش می کنیم.
- ▶ **حتما و حتما** بعد از بررسی و اتمام هر مقاله در بررسی متون، بدان **رفرنس** داده شود.
- ▶ **در اینجا اندنوت و مندلی** کار شما را راحت تر و سریعتر می کند.

مطالبی که باید در بیان مسئله مطرح بشوند: (معیار استاندارد WHO-2016)

1. تعریف مشکل
2. اهمیت مشکل با ارائه ی آمار در دسترس
3. نحوه ی برخورد با مشکل، راه حل ها و خدمات موجود
4. عوارض ناشی از تداوم این مشکل ها
5. معرفی عوامل مؤثر بر موضوع
6. تناقض های موجود
7. توضیح اینکه تو این پژوهش چه کاری قراره انجام شود
8. فواید اجرای طرح

مراحل ۱ تا ۶ باید بر مبنای مطالعات گذشته و با ذکر مرجع باشند اما قسمت های ۷ و ۸ نیازی به رفرنس نیست.

گام ششم: روش اجرا

تمامی موارد زیر می بایستی حتما ذکر شود:

- ▶ نوع مطالعه
- ▶ روش انتخاب نمونه ها (معیارهای ورود و خروج)
- ▶ حجم نمونه
- ▶ جامعه مورد بررسی
- ▶ مکان
- ▶ ابزار پژوهش
- ▶ توضیحات **کامل** در مورد ابزار مورد استفاده
- ▶ روش و چگونگی جمع آوری اطلاعات
- ▶ نرم افزار مورد استفاده برای آنالیز اطلاعات
- ▶ آزمون های آماری مورد استفاده

استفاده از پرسشنامه

- ▶ نام پرسشنامه استفاده شده
- ▶ اگر جهانی می باشد نام بین المللی ذکر شود
- ▶ اگر محقق ساخته است می بایست ذکر شود
- ▶ پایایی و روایی
- ▶ نحوه امتیاز دهی
- ▶ توضیح کامل در مورد پرسشنامه

انواع تحقیق براساس هدف:

۱- تحقیقات بنیادی

این تحقیقات در پی شناخت و کشف روابط بین پدیده ها و درک اصول و قوانین طبیعی است. این تحقیقات نظریه ها و فرضیه ها را آزمایش می کنند، قوانین علمی را کشف کرده و مرزهای دانش را توسعه می دهند.

۲- تحقیقات کاربردی

این تحقیقات بر داده ها و نتایج تحقیقات بنیادی تکیه دارند و در پی دستیابی به اصول و قواعدی هستند که بتوان آنها را در عمل و اجرا به کار بست.

این تحقیقات در پی شناخت علل مشکلات و حل آنها هستند و کاربردی فراگیر دارند.

۳- تحقیقات توسعه ای

این تحقیقات در پی شناخت راه های بهبود یا افزایش تولید و روش های جدید تولید کالا و خدمات بوده و عمدتاً متوجه نوآوری در فرایند ها، ابزارها و محصولات در یک زمان و مکان خاص هستند.

گام هفتم: محدودیت های تحقیق

در این مورد محقق با بیان محدودیت هایی که سر راه تحقیق است، به خواننده پیام می دهد که در مورد فرایند تحقیق قضاوت عادلانه ای داشته باشد.

در هر تحقیق تعدادی از محدودیت های احتمالی به شرح زیر می تواند سر راه محقق قرار گیرد:

- کمبود منابع علمی
- کمبود منابع مالی
- ضعف همکاری سازمان ها و نهاد ها
- گرفتاری های شخصی محقق
- کمبود زمان در اختیار
- تعداد و متغیرهای ناخواسته
- ناهماهنگی اساتید راهنما

روش حل این محدودیت ها نیز پیشنهاد شود تا مورد بررسی قرار گیرد.

گام هشتم:

جدول متغیرها

ردیف	عنوان متغیر	نقش					نوع و مقیاس		تعریف عملیاتی	واحد/حالت اندازه گیری
		مستقل	وابسته	اصلی	زمینه ای	مداخله گر	کمی			
							پیر بسته	گستره		

گام نهم:

چارچوب گانت

زمان اجرا به ماه												طول مدت	فعالیت‌های اجرایی تحقیق به تفکیک	ردیف
.....	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1		
														1
														2
														3
														4
														5
														6
														7
														8
														9

گام دهم: مسائل مالی

ریال	هزینه‌ی وسایل غیر مصرفی	ریال	هزینه‌ی پرسنلی هزینه کار دانشجویی و ساعت کاری اساتید کارشناسی ساعتی ۴ تومن – ارشد ۶ تومان و حداکثر ساعت کاری ۷۰ ساعت
ریال	هزینه‌ی مسافرت مانند رفت و آمد به مراکزی که در آنجا کار تحقیقاتی قرار است انجام شود	ریال	هزینه‌ی آزمایش‌ها و خدمات تخصصی
ریال	هزینه‌های دیگر هزینه‌هایی مانند پرینت پرسشنامه	ریال	هزینه‌ی مواد و وسایل مصرفی

ثبت در سامانه پژوهشی

سامانه پژوهشی گیلان:

RTS.GUMS.AC.IR

Dissection of Basic Sciences Research:

- ▶ **Where** the studies are performed?
- ▶ **Who** performs the studies, who pays for the studies?
- ▶ **How they review** the research proposals (the review processes)?
- ▶ **What kind of research proposal** wins the grants (review criteria)?
- ▶ **How they monitor** the funded projects?
- ▶ **Which direction** are they heading, what are the system outcomes?
- ▶ **What are the differences?**



سیاس